

Blbá nálada

I: Ž 27, 7 - 10

7 Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi!

8 Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: „Hledejte mou tvář.“ Hospodine, tvář tvou hledám.

9 Svoji tvář přede mnou neukrývej, v hněvu nezamítej svého služebníka. Ty jsi byl má pomoc, neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spásu.

10 I kdyby mě opustil můj otec, moje matka, Hospodin se mě vždy ujme.

▪ 130

Hospodine, Otče náš nebeský,
jsou chvíle, kdy sami na sebe nestačíme. A jsme vděční, že jsi nad námi i s námi. Jsou situace, které neumíme předvídat a vypočítat. A jsme rádi, že ty s námi počítáš vždycky. Jsou vztahy, s nimiž neustále zápasíme a jimiž se prokousáváme jen s obtížemi. A neuvědomujeme si, že ty jsi za nás zápas vyhrál už dávno.

Pane Ježíši, ve tvém podání je všechno tak dokonalé, jednoduché a průzračné. My jsme naopak nedokonalí, komplikovaní a nečitelní. Přesto nám dáváš šanci - jako ztracené ovci, jako zakutálené minci, jako marnotratnému synu. Děkujeme za tvou lásku a naději. Duchu svatý, bez tebe se tak snadno necháme lapit do různých pastí a svodů přichystaných světem okolo. Díky tobě máme sílu se vymanit a jít dál. Buď s námi, prosíme. Nejen teď a tady.

Amen.

ČT: 1 Kr 19, 1 - 16

1 Achab oznámil Jezábele vše, co udělal Elijáš, že pobil všechny Baalovy proroky mečem.

2 Jezábel poslala k Elijášovi posla se slovy: „Ať bohové udělají, co chtějí! Zítřka v tento čas naložím s tebou, jako ty jsi naložil s nimi!“

3 Když to Elijáš zjistil, vstal a odešel, aby si zachránil život. Přišel do Beer-šeby v Judsku a tam zanechal svého mládence.

4 Sám šel den cesty pouští, až přišel k jednomu trnitému keři a usedl pod ním; přál si umřít. Řekl: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“

5 Pak pod tím keřem ulehl a usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň a jez!“

6 Vzhlédl, a hle, v hlavách podpopelný chléb, pečený na žhavých kamenech, a láhev vody. Pojedl, napil se a opět ulehl.

7 Hospodinův anděl se ho však dotkl podruhé a řekl: „Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu!“

8 Vstal, pojedl, napil se a šel v síle onoho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorébu.

9 Tam vešel do jeskyně a v ní přenocoval. Tu k němu zaznělo slovo Hospodinovo. Bůh mu řekl: „Co tu chceš, Elijáši?“

10 Odpověděl: „Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili tvou smlouvu, tvé oltáře zbořili a tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“

11 Hospodin řekl: „Vyjdi a postav se na hoře před Hospodinem.“ A hle, Hospodin se tudy ubírá. Před Hospodinem veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, ale Hospodin v tom větru nebyl. Po

větru zemětřesení, ale Hospodin v tom zemětřesení nebyl.

12 Po zemětřesení oheň, ale Hospodin ani v tom ohni nebyl. Po ohni hlas tichý, jemný.

13 Jakmile jej Elijáš uslyšel, zavinul si tvář pláštěm, vyšel a postavil se u vchodu do jeskyně. Tu mu hlas pravil: „Co tu chceš, Elijáši?“

14 Odpověděl: „Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili tvou smlouvu, tvé oltáře zbořili a tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“

15 Hospodin mu řekl: „Jdi, vrať se svou cestou k damašské poušti. Až tam přijdeš, pomazeš Chazaela za krále nad Aramem.“

16 Jehúa, syna Nimšího, pomazeš za krále nad Izraelem a Elišu, syna Šáfatova z Ábel-mechóly, pomazeš za proroka místo sebe.

▪ 604

Text: Mt 21, 12 - 21

12 Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, zpřevracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů;

13 řekl jim: „Je psáno: ‚Můj dům bude zván domem modlitby,‘ ale vy z něho děláte doupeň lupičů.“

14 I přistoupili k němu v chrámě slepí a chromí, a on je uzdravil.

15 Když velekněží a zákoníci viděli jeho udivující činy i děti volající v chrámě „Hosanna Synu Davidovu“, rozhněvali se

16 a řekli mu: „Slyšíš, co to říkají?“ Ježíš jim odpověděl: „Ovšem! Nikdy jste nečetli: ‚Z úst nemluvňátek a kojenců připravil sis chválu‘?“

17 Opustil je a vyšel ven z města do Betanie; tam přenocoval.

18 Když se ráno vracel do města, dostal hlad.

19 Spatřil u cesty fíkovník a šel k němu; ale nic na něm nenalezl, jen listí. I řekl mu: „Ať se na tobě na věky neurodí ovoce!“ A ten fíkovník najednou uschl.

20 Když to učedníci viděli, podivili se: „Jak najednou ten fíkovník uschl!“

21 Ježíš jim odpověděl: „Amen, pravím vám, budete-li mít víru a nebudete pochybovat, učiníte nejen to, co se stalo s fíkovníkem; ale i kdybyste této hoře řekli: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře‘ - stane se to.“

Bratři a sestry,

Elijáš má blbou náladu. Depku. Syndrom vyhoření. Prostě ztratil naději a víru, že se něco změní, má dojem, že je k ničemu a že jeho život nemá význam. Chce umřít, vzdává to, hází flintu do žita, kdyby mohl, dal by výpověď a šel do důchodu, ale proroci takovou šanci nemají. Zvláště když jsou na černé listině královny Jezábel.

A přitom se mu den předtím povedl mistrovský kousek. Totálně znemožnil Baalovy proroky, ukázal, že je to banda neschopných manipulátorů, že žádný Baal není, rozmetal celý ten bláznivý podfuk, zbavil se definitivně těch šašků a ukázal lidu, že jedině Hospodin je Bohem. Navíc s takovým efektem, který by mu záviděli všichni iluzionisté světa, s bleskem z nebe, který v pravou chvíli přišel, aby sežehnul oběť nacucanou vodou.

Uteče pár hodin a Elijáš sedí schlíplý pod keřem. Všechna ta včerejší energie, všechna euforie je pryč. Nestává se vám to? Mně sem tam ano. Stačí málo a ejhle, všechno se bortí jako domeček z karet. Určitě jste to viděli všichni na vlastní oči, jak vypadá

borcení domečku z karet, že to prostě nezadržitelně spadne, ať děláte cokoliv. A pak si sedíte na svém dně, v díře nebo pod trnitým keřem, tupě zíráte a máte v hlavě prázdno protknuté občas nesmyslnou myšlenkou, jak něco ukončit, zaříznout, hodit dlouholetou práci do kanálu, koutky svěšené a pohled prázdny.

Pokud se vám to nestalo, jste šťastní jedinci. Ale jsem přesvědčen, že většina občas podobný stav prožívá. Zatím se mi podařilo do druhého dne ze svého zakletí v kleci sebelítosti a beznaděje uniknout. Ať už díky lidem okolo, díky povinnostem a návratu do reality, nebo prostě díky Bohu.

Jak takovou situaci řešíte vy? Nejspíš nějak podobně. Někdo potřebuje být sám, někdo potřebuje společnost partáka či zpovědníka, tedy ideálně manžela, manželku, někdo potřebuje zatáhnout do nějaké úplně jiné aktivity, vyblbnout se, možná se vyzuřit, někdo potřebuje flašku whisky (to tady asi moc nehrozí). Máte nějaký dobrý návod? Hlavně to chce asi čas a klid, nic neřešit a nechat zase naskočit chciplý motor.

Bible má taky pěkné řešení. Tak v první řadě je potřeba se najíst a vyspat. To docela pomůže, dá to sílu na další cestu, někteří jsou pak schopni stát se ultramaratonci a jít čtyřicet dnů a nocí. To je ta další fáze řešení - po dobrém jídle a spánku pěkná procházka. A když budete mít spokojené břicho a vyluftovanou hlavu, promluvit si se šéfem. Nebo s přítelem. Nebo prostě s Bohem, jako to udělal Elijáš, neboť Bůh mu byl šéfem i přítelem.

Elijáš si stěžuje, že jeho práce je náročná, životu nebezpečná a nevede k cíli. Že prostě vyhořel a nemá sílu to dělat dál. Ztratil víru, že má jeho práce, ba celý život smysl. Dal by fakt tu výpověď, kdyby to šlo. Nebo co má vlastně dělat? Přišel to vzdát, ale

přestože to vypadá, že je definitivně rozhodnutý, stojí před Bohem s otázkou v očích.

A co na to Bůh? Předně si to nechá zopakovat. Možná aby se Elijáš slyšel, co říká, možná aby se ujistil, že to jeho prorok opravdu myslí vážně. A potom? Lituje ho, dává mu půl roku studijního volna na zotavenou či měsíční pobyt v lázních? Kdepak. Ani náznak lítosti, ani náznak odpočinku. Pěkně šupky dupky do práce. Vrať se, odkud jsi přišel a dodělej, co máš dodělat. A teprve následně přemýšlej o změně, o důchodu, o konci či novém začátku.

Nemáme to sice v tom příběhu výslovně napsané, ale Bůh dává Elijášovi přece jen něco navíc. Ne jen strohé instrukce, seznam úkolů, nýbrž hlavně novou perspektivu a ujištění, že je s ním, i kdyby všichni byli proti němu. Že všechno má význam, přestože to tak nevypadá. Elijáš odchází s plným diářem pracovních plánů, ale hlavně zase s vírou a nadějí, s důvěrou ve svého Hospodina.

Všimli jste si, že i naše blbá nálada, naše depky a vyhoření mohou být jakousi ztrátou víry a naděje, ztrátou kontaktu s tím pozitivním, co nás táhne kupředu? Je to možná pád z naděje do bezmoci, z víry do prázdna sebelítosti, z aktivního budování do pasivního chátrání. Ano, svět se hýbe kupředu jen díky naivním optimistům, jen díky touhám, představám, chtění obdarovat, radosti z úspěchu a ze štěstí lidí kolem sebe. To vše se při pádu do propasti blbě nálady bortí, zastavuje.

A přitom je lék na tohle vše tak jednoduchý. Najíst se, napít, projít na čerstvém vzduchu a promluvit si s Bohem. Bez sebelítosti a skepse, protože ta na něj neplatí. A nebát se toho, že budeme zase hozeni zpátky do koloběhu života a že ta rozmluva vlastně nemusí být až tak příjemná.

Před Hospodinem totiž přišel vítr a zemětřesení a oheň. Mám dojem, že i to by nám stačilo k tomu, abychom se vzpamatovali a vykašlali se na drobné bolístky. Ano, někdy by stačilo pár facek a depka by byla pryč (tedy připadá mi to tak). Nebo je ten vítr a zemětřesení a oheň znamením toho, co bychom měli absolvovat, než si půjdeme za Bohem stěžovat. Nechat odváť pocity ublíženosti, nechat zatřást vlastní sebestředností, nechat shořet zbytečnou hrdost a pýchu.

Vlastní rozhovor s Hospodinem je už velmi klidný a tichý. Žádné bouře, žádné třesení, tichý hlas, uklidňující, ale naplňující vírou, nadějí a energií pro další dílo. Už vlastně ani nejde o obsah, ale o poselství - vrať se a pokračuj ve svém poslání. Já jsem s tebou. Každý týden bychom si měli tohle poselství odnášet z kostela, každá modlitba by měla motivovat a dodávat energii.

Snadno se to říká a člověk upřímně věřící by měl být neustále nabit optimismem a elánem. Ale jaká je skutečnost? Proč padáme stále znovu do pasti blbých nálad, depresí a pasivity? Nevím. Kromě konstatování, že naše víra asi není nic moc, neznám konkrétnější odpověď, stejně jako na tisíce jiných otázek začínajících slovem Proč. Můžu se jen dohadovat.

Možná potřebujeme padnout na dno, abychom mohli opět stoupat a vychutnávat si tu krásu, radost z úspěchu, z tvoření a budování, z růstu Božího království, abychom znovu vnímali i drobné detaily, které by při kontinuální rutinní euforii zanikaly, až by zanikl smysl celého snažení. Možná potřebujeme odstup, abychom si nepřivlastňovali něco, co nám nepatří, a abychom se na tom (místo na Bohu) nestali závislími, nebo aby nás to postupně neomrzelo a nepadli jsme do trvalé pasivity. Možná si potřebujeme prostě vyčistit hlavu, uvolnit paměť a zchladit procesor, aby nové vykročení bylo opět tím správným směrem.

Dokonce i Ježíš projevil svou slabost a blbou náladu. Po náročném dni, kdy se pokusil demonstrativně vyčistit chrám od všeho nepatřičného, kdy uzdravil spoustu nemocných a pohádal se s kněžími, se probudil nějaký mrzutý. Každý má právo být mrzutý. Možná mu také brouzdaly hlavou myšlenky o nenapravitelnosti lidstva, o zbytečnosti všech jeho vysilujících bojů a střetů, o nevděčnosti posluchačů a mělkosti jejich víry.

Je hladový. A na nejbližším stromě zrovna nic neroste. Třeba ani nebyl čas fíků, ale to je jedno, už jsme si říkali, že když máte depku, je potřeba se nejprve co? No dobře najíst. Fíky ale nejsou, Ježíš tedy strom proklíná - a on usychá. K údivu učedníků, ne už tolik našemu, neb s prokletím se žije špatně. Je možné, že tím chtěl Ježíš něco ukázat, že měl na mysli nějaké podobenství či poučení, ale řekl bych, že mu to prachsprostě ujelo. Lidem se to prostě stává. A především k tomu dojde, když máte blbou náladu či depku. Že prostě vyjedete. Nebo že z vás vyklouzne něco, co nemá. Ne třeba přímo prokletí, ale i tak může ledacos uschnout - budované dílo, vztahy. Na to je potřeba si dát pozor, aby člověk, když padá na dno, neproklínal fíkovníky a vše kolem sebe jen proto, že mu zrovna nedaly to, co chtěl.

Ježíš z toho nakonec přece jen ono poučení vytěží. A vracíme se zpět k našemu úvodu a vlastně prvopočátku všeho. Budete-li mít víru a nebudete pochybovat, vrhnete horu do moře. To je trochu neužitečné. Ale budete-li mít víru a nebudete pochybovat, zvládnete líp svoje nálady, svou sebelítost a zhroucení představ či vzdušných zámků, které si tak snadno vytváříme.

Budete-li mít víru a nebudete pochybovat, budete mnohem víc užiteční Bohu i lidem, budete mnohem snadněji budovat Boží království, včetně církve, sboru, společenství, rodiny a vztahů. Budete-li mít

víru a nebudete pochybovat, stanete se díky svému optimismu a poslání opravdovými hybateli světa, navzdory tomu, co si myslí různí mocipáni, miliardáři a tajné služby.

Prostě budete-li mít víru a nebudete pochybovat, zvládnete vlastně cokoliv, včetně svých slabých chviliek. Teď jen nějak odstranit podmiňovací způsob, jímž všechny uvedené přísliby začínají. Ale slibovaný výsledek, a především Bůh samotný, který je hlavním předmětem a cílem oné víry, za nějakou tu námahu, čas a energii přece stojí. Co myslíte?

Amen.

▪ **692**

Sborová ohlášení

▪ **367**

Pane náš,
možná si nezasloužíme tvé milosrdenství, přesto k tobě přicházíme, abys nás přijal. A chceme prosit za ty, kdo tvoji lásku a pomoc potřebují:
za umírající a pozůstalé, za děti a rodiče,
za nemocné a trpící, za lidi marníci své zdraví,
za chudé a hladovějící, za bohaté a plýtvající,
za zklamané a zatrpklé, za opojené vlastní slávou,
za naše nejbližší a milé, za nepřátele a osamělé,
za církev a sbor, za ty, kteří se ti cíleně vyhýbají,
za politiky a pleticháře, za politikou zklamané a manipulované,
za celý svět i za každého nejmenšího v něm.

Pane náš,
v tichosti myslíme na konkrétní lidi, bolesti, ale i radosti, s nimiž se s tebou chceme sdílet.
Slyš nás, když společně voláme Otče náš, jenž jsi na nebesích ...

Amen.

Poslání a požehnání Ž 23

- 1 Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.
- 2 Dopřává mi odpočívát na travnatých nivách, vodí mě na klidná místa u vod,
- 3 naživu mě udržuje, stezkou spravedlnosti mě vede pro své jméno.
- 4 I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují.
- 5 Prostíráš mi stůl před zraky protivníků, hlavu mi olejem potíráš, kalich mi po okraj plníš.
- 6 Ano, dobrota a milosrdenství provázet mě budou všemi dny mého žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdelších časů.

▪ **686**